

Elektronická zdravotní karta v Německu

PharmDr. Martin Dočkal

Jen několik dnů po zveřejnění závazných specifikací pro první německou elektronickou zdravotní kartu (e-kartu) byla v Hamburgu podepsána smlouva zajišťující výrobu karet pro zdravotní pojišťovnu DAK. Ta se tak stala první německou zdravotní pojišťovnou, která učinila tento důležitý krok ve směru k zavedení e-karty. Výrobu karet převzala pro tuto druhou největší zdravotní pojišťovnu firma Giesecke & Devrient. Jak řekl předseda představenstva DAK, sází tato pojišťovna na nové technologie, které budou přinášet jejich pojištěncům nové možnosti a vyšší komfort.

Pojišťovna DAK následně začala od prosince v regionech Flensburg a Sasko testovat na souboru 20 000 pojištěnců novou e-kartu. DAK nevyrábí e-kartu pouze pro své pojištěnce. Testovacího projektu DAK, při kterém bude 50 lékařů vybaveno odpovídajícími čtečkami, se totiž budou účastnit také tři další pojišťovny. Pakliže testy dopadnou dobře, chce pojišťovna DAK e-kartu v roce 2007 zavést celoplošně. Podle informací DAK by e-karta měla být vybavena již od roku 2007 takovými funkcemi, jako jsou např. elektronický recept a uložení různých životně důležitých dat o pojištěnci. Měla by být rovněž připravena pro zavedení následných rozšíření jako elektronická zdravotní dokumentace. V budoucnosti má být e-karta nasazena také v lékárnách. V další fázi projektu hodlají spolupracující organizace tak rychle, jak je to jen možné, vyzkoušet online aktualizaci dat pojištěnců. Tak by totiž tato data mohla být ihned aktualizována, aniž by se musela e-karta vyměnit. Díky zavedení nové e-karty by měla být značně vylepšena spolupráce mezi lékaři, což znamená, že by měli pacienti profitovat z efektivní zdravotní péče. Tím například lze zabránit dvojitému vyšetření.

Evropa se odpoutává od Německa

Zatímco mnohé země staví na zkušenostech Německa a odstartovaly mnohé odpovídající projekty, v Německu se nyní o e-kartě opět diskutuje od základu. Některé průzkumy naznačují, že zavedení e-karty bude zřetelně dražší, než se původně plánovalo. Představitelé BITKOM-u (Spolkový svaz informačních společností, telekomunikací a no-

vých médií) však uvádějí, že průzkumy operují s nereálnými čísly a neplnohodnotnými údaji. Z toho vyvozují zkreslené konečné závěry.

Sporný je rovněž fakt, že by se zavedením e-karty mělo ročně ušetřit několik miliónů EUR. Víceprezident BITKOM-u uvádí, že ve zdravotním systému, který trpí tíhou výdajů, musejí být takové potenciály důsledně využívány. Konečně jde ale také o inovativní postavení Německa. Když totiž bude Německo příliš dlouho čekat, bude v několika málo letech nakupovat řešení už jen ze zahraničí. Přitom německé výzkumné týmy věnovaly vývoji e-karty značnou pozornost a jejich výdaje jsou odhadovány na přibližně 50 mil. EUR.

Že jsou jiné země ve vývoji na tomto poli dále, uvádí rovněž nová studie BITKOM. Podle ní již 6 evropských zemí e-kartu nebo podobný projekt zavedlo, 10 dalších to plánuje.

• Velká Británie

National Health Service odstartoval svým programem na podporu IT největší IT investici na světě. Plánováno je široké propojení zastoupených lékařů, nemocnic a lékáren. Projekt obsahuje mj. i zavedení elektronického receptu, elektronické patientské dokumentace a elektronické vyúčtování.

• Itálie

V regionu Lombardie existuje systém na bázi čipových karet pro 9 miliónů pojištěnců. Zdravotní karta obsahuje všechna životně důležitá data pacienta, jako např. krevní skupinu nebo možné alergie na léčivé přípravky. Veškerá data o pacientovi a jeho péči jsou elektronicky zachycena a dále zpracována.

• Dánsko

Už delší dobu používají Dánové elektronickou patientskou dokumentaci. Podle průzkumu si zdravotní dokumentaci elektronicky mezi sebou vyměňují navzájem 100 % lékařů a nemocnic, stejně tak 92 % zapojených lékařů elektronicky. Samotné úspory při jednotlivých převodech jsou odhadovány až na 5 EUR.

Představitelé BITKOM-u tedy apelují na účastníky, aby se zasadili o rychlé zavedení zdravotní karty také v Německu. Jednak tak může být zlepšena zdravotní péče a jednak má Německo ještě stále šanci položit základy pro ukázkový projekt se světovým potenciálem.

E-karta v Německu nebude dříve než v roce 2008

První praktické testy s elektronickou zdravotní kartou (e-karta) plánované na polovinu roku 2006 se v Německu zpozdí. Základní rámec již existuje, avšak nebylo vydáno ještě dostatečné množství e-karet. Nicméně podle mluvčího Spolkového svazu smluvních lékařů nejde o nic tragického, 1. 7. prý bylo pouze politické datum. Testy „do zdi“ v laboratorích probíhají neustále a testy v osmi spolkových zemích s 10 000 pojištěnci začnou co nevidět.

Kdy však e-karta bude celoplošně zavedena zůstává otevřené. Původně byl v plánu rok 2007. Experti, kteří se podílejí na poradenství, počítají podle posledních zpráv s tím, že e-karta nebude celoplošně zavedena před koncem roku 2008.

Podle tisku začnou sice v příštích měsících ve zkušebních regionech první testy (Heilbronn, Wolfsburg atd.). Zdá se však, že tyto procesy podle informací zúčastněných, silně ztrácejí význam a mohly by být prováděny stejně tak i v laboratoři. Uvádí se, že nový termín pro první širší provozní testy bude nejdříve ve druhém čtvrtletí roku 2007.

Podstatou zpoždění se zdají být spory o technické a organizační standardy mezi zdravotními pojišťovnami, lékaři, lékárníky a spolkovým Ministerstvem zdravotnictví. Stejně tak i fakt, že firmy postupují s pracemi na rozvoji jen velmi pozvolna. Víceprezident BITKOMu lituje zpoždění, které bude pro postavení Německa z pohledu inovací škodlivé. V tisku připomněl, že průmyslové firmy byly zahrnuty příliš pozdě. Německá ministryně zdravotnictví uvádí, že nyní důkladně prověří, kdo nese vinu za zpoždění testů.

Díky zpožděním jsou mnozí lékaři již značně rozladěni a netrpěliví, proto vznikají v různých regionech vlastní řešení e-karty (např. Zdravotní svaz Braunschweig). Naproti tomu se však nemálo lékařů kloní i k myšlence, že by stačila pouze patientská databáze na internetu (např. ve městě Peine), na kterou by patřičné instituce včetně pacientů byly napojeny.

Ať tak či onak, začíná se na mnoha regionálních projektech ukazovat, s jak málo penězi by se dala taková zdravotní karta realizovat a že investice spolkové vlády na plánovanou e-kartu ve výši 7 mld. EUR jsou obrovským plýtváním.

PharmDr. Martin Dočkal

Lékárna železniční polikliniky

Švikovská 14, 301 48 Plzeň

e-mail: martin.dockal@apatykar.cz

Literatura u autora